29 Μαΐου 2026

Ο Άγιος Ιωάννης ο Νεομάρτυς ο Νάννος, στον δρόμο του μαρτυρίου (29 Μαΐου)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές



Ήταν 3 Μαΐου του 1802, όταν διαδόθηκε το τραγικό νέο στη Σμύρνη. Ο Ιωάννης τούρκεψε! Κανείς χριστιανός δεν μπορούσε να πιστέψει ότι το δεκαεπτάχρονο αγόρι, ο εργατικός γιος του κυρ Γιαννακού του τσαγκάρη, αλλαξοπίστησε. Κανείς χριστιανός δεν φανταζόταν ότι εκείνη τη μέρα, όταν ο Ιωάννης θα έφευγε για το σπίτι του πλούσιου Τούρκου Αραστά, για να του παραδώσει ένα ζευγάρι παπούτσια, δεν θα γύριζε ποτέ πια πίσω. Ο Ιωάννης δεν λεγόταν πια Ιωάννης, αλλά Μεχμέτ.

Μεγάλος θρήνος απλώθηκε στην οικογένεια του κυρ Γιαννακού. Τα ξαδέρφια του αποφάσισαν να τον διαγράψουν μέσα τους. Όταν τον έβλεπαν στον δρόμο γύριζαν το κεφάλι τους με λύπη. Τι θα μπορούσαν πια να πουν με έναν άνθρωπο που πια δεν γνώριζαν, που τους ήταν πια ξένος;

Όμως αυτό που δεν ήξεραν είναι ότι ο Ιωάννης είχε πέσει θύμα συνομωσίας. Οι Τούρκοι τον είχαν ξεγελάσει. Αυτός ήταν άλλωστε κι ο λόγος που δεν είχαν αφήσει τον πατέρα του εκείνη τη νύχτα που τούρκεψε να τον δει, παρά τον έδιωξαν με πέτρες και ξύλα.

Όμως ο νέος δεν είχε πει ακόμα την τελευταία του κουβέντα. Είχε διαβάσει τους βίους των αγίων, φυλούσε τον χριστιανισμό βαθιά μες στην καρδιά του, έπαιρνε θάρρος από τη δύναμη του Τιμίου Σταυρού. Σκεπτόμενος όλα αυτά, πήρε τη γενναία απόφαση. Θα μαρτυρούσε για τον Χριστό.

5_May_29_Ioannis_Nannos

Image not found or type unknown

Ξημέρωσε 25η Μαΐου. Ο Ιωάννης φόρεσε τα χριστιανικά του ρούχα και κατευθύνθηκε προς το κριτήριο των Τούρκων. Εκείνοι τον υποδέχτηκαν με χαμόγελα. Όμως η βροντερή φωνή του Ιωάννη τους διέκοψε: «*Ιωάννης λέγομαι, όχι Μεχμέτ. Θέλω πίσω την παλιά μου πίστη. Είμαι χριστιανός*». Για λίγα δευτερόλεπτα επικράτησε σιωπή. Οι Τούρκοι δεν πίστευαν στ΄ αυτιά τους. Μάταια προσπάθησαν να τον πείσουν με πολύτιμες στολές και πετράδια, μάταια προσπάθησαν να του προσφέρουν χρυσάφι. Η απόφαση του Ιωάννη ήταν ακλόνητη. Προσπάθησαν μάλιστα να τον πείσουν να δηλώσει στο κριτήριο ότι ήταν μουσουλμάνος και βγαίνοντας από εκεί να πάει όπου θέλει και να δηλώσει όποια θρησκεία θέλει, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Ο Ιωάννης ήταν αποφασισμένος να βαδίσει το δρόμο του μαρτυρίου.

Τότε ο Σουλεϊμάν Αγάς ο Γιουμπρουξής προτείνει το εξής συνωμοτικά: να βάλουν τον Ιωάννη σε ένα καράβι που θα έφευγε την επόμενη μέρα για το Αλγέρι. Εκεί,

παρέα το μουσουλμανικό πλήρωμα ο Ιωάννης σίγουρα θα διάλεγε να παραμείνει στη θρησκεία τους. Ο νεαρός ακούγοντας το σχέδιο αυτό τρομάζει. Αν έμπαινε σε αυτό το καράβι θα ανέβαλε τον μαρτυρικό του θάνατο, τη θυσία του στον Χριστό. Πονηρά, ανακοινώνει στους Τούρκους κριτές ότι θέλει λίγο χρόνο για να αποφασίσει αν θα γυρίσει στον χριστιανισμό ή όχι. Και αυτοί ικανοποιημένοι τον οδηγούν στη φυλακή.

Με την αυγή της μέρας, τα νέα φτάνουν μέχρι το κελί. Το πλοίο για το Αλγέρι είχε μπαρκάρει. Ο νεαρός ανακουφίστηκε. Τώρα δεν θα μπορούσαν να τον εμποδίσουν να μαρτυρήσει. Παρουσιάζεται για δεύτερη φορά μπροστά στους κριτές. Τους δηλώνει ακόμα πιο αποφασιστικά την αγάπη του για τον Κύριο και την περιφρόνηση για τη θρησκεία τους. Αγριεμένοι οι Τούρκοι τον ρίχνουν ξανά στη φυλακή.

Η νύχτα είναι ατελείωτη. Γεμίζει προσευχές και ψαλμούς. Η μέρα του μαρτυρίου φτάνει και ο Ιωάννης το γνωρίζει. Δίνει τα τελευταία του χρήματα σε έναν συγκρατούμενό του, για να τον βοηθήσει. Η καρδιά και ο νους του καθαρίζουν. Νιώθει ήδη την ψυχή του να φτερουγίζει. Ξημερώματα 29^{ης} Μαΐου ο νέος οδηγείται για τρίτη φορά μπροστά στους Τούρκους. Και εκείνοι τον παρακαλάνε ξανά να αλλάξει γνώμη. «Λυπήσου τη ζωή σου Μεχμέτ», τον εκλιπαρεί ένας Τούρκος κριτής και επιδεικτικά αδειάζει ένα πουγκί γεμάτο νομίσματα στο πάτωμα, μπροστά στα πόδια του Ιωάννη. Το ίδιο κάνουν και οι υπόλοιποι. Το δάπεδο γεμίζει χρυσά φλουριά. Είναι η τελευταία απεγνωσμένη τους προσπάθεια να τον δελεάσουν με πλούτη. «*Με λένε Ιωάννη, όχι Μεχμέτ*», αποκρίνεται ήρεμα ο νεαρός.

Μόλις τελειώνει την πρότασή του δίνεται διαταγή της αποκεφάλισης του δεκαεπτάχρονου. Ο δήμιος τραβώντας τον από το μπράτσο, τον οδηγεί στο κατάμεστο Σοάν παζάρι. Ο νεαρός γονατίζει με γενναιότητα. Η λεπίδα σηκώνεται αστράφτοντας στον ήλιο. Και εκεί στο κέντρο του παζαριού, μπροστά σε πολλούς χριστιανούς, μουσουλμάνους, Φράγκους και Αρμένιους, οι οποίοι έκπληκτοι παρακολουθούσαν το θάρρος και τη δύναμη του παλικαριού, ο Ιωάννης αφήνει την τελευταία του πνοή. Οι πύλες του παραδείσου ανοίγουν για να υποδεχτούν ακόμα ένα νεομάρτυρα. Έναν νεομάρτυρα, τη μνήμη του οποίου η εκκλησία μας τιμά στις **29 Μαΐου**.

Αλέξανδρος Σαββόπουλος